

Ad primum ergo dicendum, quod plura requiruntur ad bonum quam ad malum, eo quod bonum contingit ex tota integra causa, malum autem ex singularibus defectibus, ut Dionysius dicit 1v. cap. de div. Nom. (part. 4. lect. 22.) Et ideo peccatum potest contingere, sive aliquis faciat quod non debet sive (a) non faciendo quod debet; sed meritum non potest esse, nisi aliquis faciat voluntarie quod debet. Et ideo meritum non potest esse sine actu; sed peccatum potest esse sine actu.

Ad secundum dicendum, quod aliquid dicitur voluntarium, non solum quia cadit super ipsum actus voluntatis, sed quia in potestate nostra est ut fiat, vel non fiat, ut dicitur in III. Ethic. (cap. v.) Unde etiam ipsum non velle potest dici voluntarium, in quantum in potestate hominis est velle, & non velle.

Ad tertium dicendum, quod peccatum omissionis contrariatur præcepto affirmativo, quod obligat semper, sed non ad semper; & ideo solum pro tempore illo aliquis cessando ab actu peccat, pro quo præceptum affirmativum obligat.

ARTICULUS VI. 377

Utrum convenienter definiatur peccatum esse dictum, vel factum, vel concupitum contra legem æternam.

Inf. quæst. LXXVI. art. 2. ad 1. & II. dist. XXXV. art. 2. corp. & ad 3. & mal. quæst. 11. art. 1. cor. & ad 2.

Ad sextum sic proceditur. Videtur quod inconvenienter definiatur peccatum, cum dicitur: Peccatum est dictum, vel factum, vel concupitum contra legem æternam. Dictum enim, vel factum, vel concupitum importat aliquem actum. Sed non omne peccatum importat aliquem actum, ut dictum est (art. præc.) Ergo hæc definitio non includit omne peccatum.

2. Præterea, Augustinus dicit in Libro de duabus animabus (cap. xli. in princ. vel xli. in fin.) Peccatum est voluntas retinendi, vel consequendi quod iustitia vetat. Sed voluntas sub concupiscentia comprehenditur, secundum quod concupiscentia largo modo sumitur pro omni appetitu. Ergo sufficisset dicere: Peccatum est concupitum contra legem æternam: nec oportuit addere dictum, vel factum.

3. Præterea, peccatum proprie consistere videtur in averfione à fine: nam bonum, & malum principaliter considerantur secundum finem, ut ex supra dictis patet (quæst. 1. art. 3. & quæst. xviii. art. 1v. & 6.) unde & Augustinus in I. Lib. de libero arbit. (cap. ult. à princ.) per comparationem ad finem definit peccatum, dicens, quod peccare nihil est

aliud, quam, neglectis rebus æternis, temporaria sectari: & in Lib. LXXXI. Q. quæst. xxx. circ. princ.) dicit, quod omnis humana perverfitas est vel frivola, & frivola utenda. Sed in præmissa definitione nulla fit mentio de averfione à debito fine. Ergo insufficienter definitur peccatum.

4. Præterea, ex hoc dicitur aliquid esse prohibitum, quia legi contrariatur. Sed non omnia peccata sunt mala, quia prohibita; sed quedam sunt prohibita, quia mala. Non ergo in communi definitione peccati debuit poni, quod sit contra legem Dei.

5. Præterea, peccatum significat malum hominis actum, ut ex dictis patet (art. 1. huius quæst.) Sed malum hominis est contra rationem esse, ut Dionysius dicit 1v. cap. de div. Nom. (par. 4. lect. 22.) Ergo potius debuit dici, quod peccatum sit contra rationem, quam quod peccatum sit contra legem æternam.

In contrarium sufficit auctoritas Augustini (Lib. XXII. contra Faust. cap. xxvii. in princ.)

Respondeo dicendum, quod, sicut ex dictis patet (art. 1. huius quæst.) peccatum nihil aliud est quam actus humanus malus. Quod autem aliquis actus sit humanus, habet ex hoc quod est voluntarius, sicut ex supradictis patet (quæst. 1. art. 1.) sive sit voluntarius, quasi à voluntate elicitus, ut ipsum velle, vel eligere; sive quasi à voluntate imperatus, ut exteriores actus vel locutionis, vel operationis. Habet autem actus humanus quod sit malus ex eo quod caret debita commensuratione. Omnis autem commensuratio iustitiamque rei attenditur per comparationem ad aliquam regulam: à qua si divertat, incommensurata erit. Regula autem voluntatis humanæ est duplex: una propinqua, & homogenea, scilicet ipsa humana ratio: alia vero est prima regula, scilicet lex æterna, quæ est quasi ratio Dei.

Et ideo Augustinus in definitione peccati posuit duo: unum quod pertinet ad substantiam actus humani, quod est quasi materiale in peccato, cum dixit, dictum, vel factum, vel concupitum; aliud autem quod pertinet ad rationem mali, quod est quasi formale in peccato, cum dixit, contra legem æternam.

Ad primum ergo dicendum, quod affirmatio, & negatio reducuntur ad idem genus, sicut in divinis genitum, & ingenitum ad relationem, ut Augustinus dicit in V. de Trin. (cap. vi. & vii.) Et ideo pro eodem est accipiendum dictum, & non dictum; factum, & non factum.

Ad secundum dicendum, quod prima causa peccati est in voluntate, quæ imperat omnes

actus voluntarios, in quibus solis invenitur peccatum. Et ideo Augustinus quandoque per solam voluntatem definit peccatum. Sed quia etiam ipsi exteriores actus pertinent ad substantiam peccati, cum sint secundum se mali, ut dictum est in corp. & quæst. xv.) necesse fuit quod in definitione peccati poneretur etiam aliquid pertinens ad exteriores actus.

Ad tertium dicendum, quod lex æterna primo & principaliter ordinat hominem ad finem; consequenter autem facit hominem bene se habere circa ea quæ sunt ad finem: & ideo in hoc quod dicit, contra legem æternam, tangit averfionem à fine, & omnes alias inordinationes.

Ad quartum dicendum, quod cum dicitur, quod non omne peccatum ideo est malum, quia est prohibitum, intelligitur de prohibitione facta per jus positivum. Si autem referatur ad jus naturale, quod continetur primo quidem in lege æterna, secundario vero in naturali iudicatorio rationis humanæ, tunc omne peccatum est malum, quia prohibitum: ex hoc enim ipso quod est inordinatum, iuri naturali repugnat.

Ad quintum dicendum, quod à Theologis consideratur peccatum præcipue, secundum quod est offensiva contra Deum; à Philosopho autem moralis, secundum quod contrariatur rationi. Et ideo Augustinus convenientius definit peccatum ex hoc quod est contra legem æternam, quam ex hoc quod est contra rationem; præcipue cum per legem æternam regulemur in multis quæ excedunt rationem humanam, sicut in his quæ sunt fidei.

QUÆSTIO LXXII.

De distinctione peccatorum,

in novem articulos divisa.

Deinde considerandum est de distinctione peccatorum, vel vitiolorum: & circa hoc quaeruntur novem.

Primo, utrum peccata distinguantur specie secundum objecta.

Secundo, de distinctione peccatorum spiritualium, & carnalium.

Tertio, utrum secundum causas.

Quarto, utrum secundum eos in quos peccatur.

Quinto, utrum secundum diversitatem reatus.

Sexto, utrum secundum omissionem, & commissionem.

Septimo, utrum secundum diversum pro- cessum peccati.

Octavo, utrum secundum abundantiam, & defectum.

S. Th. Op. Tom. II.

Nono, utrum secundum diversas circumstantias.

ARTICULUS I. 378

Utrum peccata differant specie secundum objecta.

Inf. art. 3. & 4. cor. art. 5. ad 1. & 2. 2. prof. & quæst. xxxix. art. 2. cor. & II. dist. xlii. quæst. 11. art. 2. quæst. 1. ad 2. & quæst. 2. cor. & mal. quæst. 11. art. 6. cor. & quæst. xiv. art. 2. corp. & P. I.

Ad primum sic proceditur. Videtur quod peccata non differant specie secundum objecta. Actus enim humani præcipue dicuntur boni, vel mali per comparationem ad finem, ut supra ostensum est (quæst. 1. art. 3. & quæst. xviii. art. 4. & 6.) Cum igitur peccatum nihil aliud sit quam actus hominis malus, sicut dictum est (quæst. præc. art. 1.) videtur quod secundum fines peccata debeant distingui specie magis quam secundum objecta.

2. Præterea, malum, cum sit privatio, distinguitur specie secundum diversas species oppositorum. Sed peccatum est quoddam malum in genere humanorum actuum. Ergo peccata magis distinguuntur specie secundum opposita quam secundum objecta.

3. Præterea, si peccata specie differant secundum objecta, impossibile esset idem peccatum specie circa diversa objecta inveniri.

Sed inveniuntur aliqua huiusmodi peccata: nam superbia est in rebus spiritualibus, & in corporalibus, ut Gregorius dicit in Lib. XXXIV. Moral. (cap. xviii. ante med.) avaritia etiam est circa diversa genera rerum. Ergo peccata non distinguuntur specie secundum objecta.

Sed contra est quod peccatum est dictum, vel factum, vel concupitum contra legem Dei. Sed dicta, vel facta, vel concupita distinguuntur specie secundum diversa objecta quia actus per objecta distinguuntur, ut supra dictum est (quæst. xviii. art. 2.) Ergo etiam peccata secundum objecta specie distinguuntur.

Respondeo dicendum, quod, sicut dictum est (quæst. præc. art. 6.) ad rationem peccati duo concurrunt, scilicet actus voluntarius, & inordinatio eius, quæ est per recessum à lege Dei. Horum autem donorum unum per se comparatur ad peccatum, qui intendit talem actum voluntarium exercere in tali materia; aliud autem, scilicet inordinationem actus, per accidens se habet ad intentionem peccantis. Nullus enim intendens ad malum operatur, ut Dionysius dicit 1v. cap. de div. Nom. (part. 4. lect. 14. & 22.) Manifestum est autem quod unumquodque consequitur

(a) Ita passim editi cum MSS. Nicolajus non faciat.

speciem secundum illud quod est per se, non autem secundum illud quod est per accidens quia ea que sunt per accidens, sunt extra rationem speciei. Et ideo peccata specie distinguuntur ex parte actum voluntariorum magis quam ex parte inordinationis in peccato existentis. Actus autem voluntarii distinguuntur specie secundum objecta: ut in superioribus ostensum est (quæst. xvi. art. 2.).

Unde sequitur quod peccata proprie distinguuntur specie secundum objecta.

Ad primum ergo dicendum, quod finis principaliter habet rationem boni: & ideo comparatur ad actum voluntatis, qui est primordialis in omni peccato, sicut objectum: unde in idem redit; quod peccata differant secundum objecta, vel secundum fines.

Ad secundum dicendum, quod peccatum non est pura privatio, sed est actus debito ordine privatus. Et ideo peccata magis distinguuntur specie secundum opposita: quamvis, etiam si distinguantur secundum oppositas virtutes, in idem rediret: virtutes enim distinguuntur specie secundum objecta, ut supra dictum est (quæst. ix. art. 5.).

Ad tertium dicendum, quod nihil prohibet in diversis rebus specie, vel genere differentibus invenire unam formalem rationem objecti, à qua peccatum speciem recipit. Et hoc modo superbia circa diversas res excellentiam querit; avaritia vero abundantiam eorum que usui humano accomodantur.

ARTICULUS II. 379

Utrum convenienter distinguantur peccata spiritualia à carnalibus.

Inf. quæst. lxxiiii. art. 5. cor. & 2. 2. quæst. cxviii. art. 6. cor. & I. Cor. vi. lect. 3. & II. Cor. vii.

Ad secundum sic proceditur. Videtur quod inconvenienter distinguantur peccata spiritualia à carnalibus. Dicit enim Apostolus ad Galatas. *19. Manifesta sunt opera carnis, que sunt fornicatio, immunditia, invidicitia, luxuria, idolorum servitus, beneficia, &c. ex quo videtur quod omnia peccatorum genera sunt opera carnis. Sed peccata carnalia dicuntur opera carnis. Ergo non sunt distinguenda peccata carnalia à spiritualibus.*

2. Præterea. Quicumque peccat, secundum carnem ambulat, secundum illud Rom. *viii. 13. Si secundum carnem vixeritis, moriemini; si autem spiritu facta carnis mortificaveritis, vivetis.* Sed vivere, vel ambulare secundum carnem videtur pertinere ad rationem peccati carnalis. Ergo omnia peccata sunt carnalia. Non ergo sunt distinguenda peccata carnalia à spiritualibus.

3. Præterea. Superior pars anime, quæ est mens, vel ratio, spiritus nominatur, secundum illud Ephes. *iv. 13. Renovamini spiritu mentis vestre; ubi spiritus pro ratione ponitur, ut ibi Glossa (inert. & ord.) dicit. Sed omne peccatum quod secundum carnem committitur, à ratione derivatur per consentiam: quia superioris rationis est consentire in actum peccati, ut infra dicitur (quæst. lxxiv. art. 7.) Ergo eadem peccata carnalia, & spiritualia. Non ergo sunt distinguenda ab invicem.*

4. Præterea. Si aliqua peccata specialiter sunt carnalia, hoc potissime intelligendum videtur de illis peccatis quibus in corpus suum peccat aliquis. Sed, sicut Apostolus dicit I. ad Corinth. *vi. 18. Omne peccatum quodcumque fecerit homo, extra corpus est; qui autem fornicatur, in corpus suum peccat.* Ergo sola fornicatio esset peccatum carnale; cum tamen Apostolus ad Ephes. *v. etiam avaritiam carnalibus peccatis anumeret.*

Sed contra est quod Gregorius XXXI. Moral. (cap. xvi. parum ante fin.) dicit, quod *septem capitalium vitiorum quinque sunt spiritualia, & duo carnalia.*

Respondeo dicendum, quod, sicut dictum est (art. præc.) peccata recipiunt speciem ex objectis. Omne autem peccatum consistit in appetitu alicujus commutabilis boni, quod inordinate appetitur; & per consequens in eam habito inordinate aliquis delectatur. Ut autem ex superioribus patet (quæst. xxxi. art. 3.) duplex est delectatio. Una quidem animalis, quæ consummatur in sola apprehensione alicujus rei ad votum habitæ; & hæc etiam potest dici delectatio spiritualis, sicut cum aliquis delectatur in laude humana, vel in aliquo hujusmodi. Alia vero delectatio est corporalis, sive naturalis, quæ in ipso tactu corporali perficitur, quæ potest etiam dici delectatio carnalis.

Sic igitur illa peccata quæ perficiuntur in delectatione spirituali, vocantur peccata spiritualia; illa vero quæ perficiuntur in delectatione carnali, vocantur peccata carnalia; sicut gula, quæ perficitur in delectatione ciborum, & luxuria, quæ perficitur in delectatione venerorum. Unde & Apostolus dicit II. ad Corinth. *viii. 1. Evincendum nos ab omni inquinamento carnis, & spiritus.*

Ad primum ergo dicendum, quod, sicut Glossa ord. ex Aug. XIV. de civ. Dei (cap. 11. circ. fin.) ibidem dicit, illa vitia dicuntur opera carnis, non quia in voluptate carnis perficiantur, sed caro sumitur ibi pro homine, qui dum secundum se vivit, secundum carnem vivere dicitur, ut etiam Augustinus dicit XIV. de civ. Dei (ibid. & cap. 11. à med.) Et hujus ratio est ex hoc quod omnis ratio

nis humanæ defectus ex sensu carnali aliquo modo initium habet.

Er per hoc etiam patet responso ad secundum.

Ad tertium dicendum, quod in peccatis etiam carnalibus est aliquis actus spiritualis, scilicet actus rationis: sed finis horum peccatorum, à quo denominantur, est delectatio carnis.

Ad quartum dicendum, quod, sicut Glossa (ord. n.) ibidem dicit, *specialiter in fornicationis peccato servit anima corpori, in tantum ut nihil aliud in ipso momento cogitari boni liceat.* Delectatio autem gulæ, etsi sit carnalis, non ita absorbet rationem.

Vel potest dici, quod in hoc peccato etiam quedam injuria fit corpori, dum inordinate maculatur: & ideo per hoc solum peccatum dicitur specialiter homo in corpus peccare. Avaritia vero, quæ carnalibus peccatis connumeratur, pro adulterio ponitur, quod est injusta usurpatione uxoris alienæ.

Vel potest dici, quod res in qua delectatur avarus, corporale quoddam est: & quantum ad hoc connumeratur peccatis carnalibus. Sed ipsa delectatio non pertinet ad carnem, sed ad spiritum: & ideo Gregorius dicit (Lib. XXXI. Moral. cap. xvii. ante fin.) quod est *spirituale peccatum.*

ARTICULUS III. 380

Utrum peccata distinguantur specie secundum causas.

2. 2. prol. & II. dist. xxviii. quæst. 1.

art. 1. corp.

Ad tertium sic proceditur. Videtur quod peccata distinguantur specie secundum causas. Ab eodem enim habet res speciem à quo habet esse. Sed peccata habent esse ex suis causis. Ergo ab eis etiam speciem sortiuntur. Differunt ergo specie secundum diversitatem causarum.

2. Præterea. Inter alias causas minus videtur pertinere ad speciem causa materialis. Sed objectum in peccato est sicut causa materialis. Cum ergo secundum objecta peccata specie distinguantur, videtur quod peccata multo magis secundum alias causas distinguantur specie.

3. Præterea. Augustinus super illud Psal. (lxxix.) *Incesa igni, & suffusa.* dicit, quod „ omne peccatum est ex timore male humiliter, liante, vel ex amore male inflammante: dicitur n. I. Joan. *ii. 16. quod omne quod est in mundo, aut est concupiscentia carnis, aut est concupiscentia oculorum, aut superbia vite.* Dicitur autem aliquid esse in mundo propter peccatum, secundum quod mundi nomine amatorum mundi significatur, ut Augustinus

(a) Ita Nicolajus. Al. deest male inflammante.

dicit super Joan. (tract. 2. inter med. & fin.) Gregorius etiam XXXI. Moral. (cap. xviii. versus fin.) distinguit omnia peccata secundum septem vitia capitalia. Omnes autem hujusmodi divisiones respiciunt causas peccatorum. Ergo videtur quod peccata differant specie secundum diversitatem causarum.

Sed contra est, quia secundum hoc omnia peccata essent unius speciei, cum ex una causa causentur. Dicitur enim Eccli. *x. 15. quod initium omnis peccati est superbia: & I. ad Timoth. ult. 10. quod radix omnium malorum est cupiditas.* Manifestum est autem esse diversas species peccatorum. Non ergo peccata distinguuntur specie secundum diversitates causarum.

Respondeo dicendum, quod cum quatuor sint causarum genera, diversimode diversis attribuantur. Causa enim formalis, & materialis respiciunt proprie substantiam rei: & ideo substantia secundum formam, & materiam, specie, & genere distinguuntur. Agens autem, & finis respiciunt directe motum, & operationem: & ideo motus, & operationes secundum hujusmodi causas specie distinguuntur.

Diversimode tamen: nam principia activa naturalia sunt determinata semper ad eisdem actus: & ideo diverse species in actibus naturalibus attenduntur non solum secundum objecta, quæ sunt fines, vel termini, sed etiam secundum principia activa; sicut calefacere, & infrigidare distinguuntur specie secundum calidum, & frigidum. Sed principia activa in actibus voluntariis, cuiusmodi sunt actus peccatorum, non se habent ex necessitate ad unum: & ideo ex uno principio activo, vel motivo possunt diverse species peccatorum procedere; sicut ex timore male humiliter potest procedere quod homo firetur, & quod occidat, & quod delectat gregem sibi commissum: & hæc eadem possunt procedere ex amore (a) male inflammante. Unde manifestum est quod peccata non differant specie secundum diversas causas activas, vel motivas, sed solum secundum diversitatem cause finalis: quia finis est objectum voluntatis. Ostensum est enim supra (quæst. 1. art. 3. & quæst. xviii. art. 4. & 6.) quod actus humani habent speciem ex fine.

Ad primum ergo dicendum, quod principia activa in actibus voluntariis, cum non sint determinata ad unum, non sufficiunt ad producendum humanos actus, nisi determinetur voluntas ad unum per intentionem finis, ut patet per Philosophum in IX. Metaph. (tex. 1. & 16.) & ideo à fine perficitur esse, & species peccati.

Ad secundum dicendum, quod objecta, secundum quod comparantur ad actus exterior-

tes,

res, habent rationem materię circa quam; sed secundum quod comparantur ad actum interiore voluntatis, habent rationem finium: & ex hoc habent quod dent speciem actui. Quamvis etiam secundum quod sunt materia circa quam, habeant rationem terminorum, à quibus motus specificantur, ut dicitur in V. Physic. (tex. 4.) & in X. Ethic. (cap. 1v.) sed tamen etiam termini motus dant speciem motibus, in quantum habent rationem finis.

Ad tertium dicendum, quod illæ divisiones peccatorum non dantur ad distinguendas species peccatorum, sed ad manifestandas diversas causas eorum.

ARTICULUS IV. 381

Utrum peccatum convenienter distinguatur in peccatum in Deum, in seipsum, & in proximum.

I. dist. XLII. quest. 11. art. 2. quest. 2. & Pjal. xxv. ver. 2.

AD quartum sic proceditur. Videtur quod inconvenienter peccatum distinguatur per peccatum quod est in Deum, in proximum, & in seipsum. Illud enim quod est commune omni peccato, non debet poni quasi pars in divisione peccati. Sed commune est omni peccato quod fit contra Deum: ponitur enim in definitione peccati, quod fit contra legem Dei, ut supra dictum est (quest. lxxi. art. 6.) Non ergo peccatum in Deum debet poni quasi pars in divisione peccatorum.

2. Præterea. Omnis divisio debet fieri per opposita. Sed ista tria genera peccatorum non sunt opposita: quicumque enim peccat in proximum, peccat in seipsum, & in Deum. Non ergo peccatum convenienter dividitur secundum hæc tria.

3. Præterea. Ea quæ sunt extrinsecus, non conferunt speciem. Sed Deus, & proximus sunt extra nos. Ergo per hoc non distinguuntur peccata secundum speciem. Inconvenienter igitur secundum hæc tria peccatum dividitur.

Sed contra est quod Ildorus in Lib. de summo bono distinguens peccata dicit, quod homo dicitur peccare in se, in Deum, & in proximum.

Respondetur dicendum, quod, sicut supra dictum est (quest. lxxi. art. 1. & 6.) peccatum est actus inordinatus. Triplex autem ordo in homine debet esse. Unus quidem secundum comparationem ad regulam rationis, prout scilicet omnes actiones, & passionis nostræ debent secundum regulam rationis commensurari. Alius autem ordo est per comparationem ad regulam divinæ legis, per quam

homo in omnibus dirigi debet. Et si quidem homo naturaliter esset animal solitarium, hic duplex ordo sufficeret. Sed quia homo est naturaliter animal politicum, & sociale, ut probatur in I. Polit. (cap. 11. à primo.) ideo necesse est quod sit tertius ordo, quod homo ordinetur ad alios homines, quibus convivere debet.

Horum autem ordinum primus continet secundum, & excedit ipsum. Quicumque enim continentur sub ordine rationis, continentur sub ordine ipsius Dei quæ excedunt rationem humanam, sicut ea quæ sunt fidei, & quæ debentur soli Deo. Unde qui in talibus peccat, dicitur in Deum peccare, sicut hereticus, & sacrilegus, & blasphemus. Similiter etiam secundus ordo includit tertium: & excedit ipsum: quia in omnibus in quibus ordinamur ad proximum, oportet nos dirigi secundum regulam rationis. Sed in quibusdam dirigimur secundum rationem quantum ad nos tantum, non autem quantum ad proximum: & quando in his peccatur, dicitur homo peccare in seipsum, sicut patet de gulofo, luxurioso, & prodigo; quando vero peccat homo in his quibus ad proximum ordinatur, dicitur peccare in proximum sicut patet de fure, & homicida.

Sunt autem diversa quibus homo ordinatur ad Deum, ad proximum, & ad seipsum. Unde hæc distinctio peccatorum est secundum objecta, secundum quæ diversificantur species peccatorum: unde hæc distinctio peccatorum proprie est secundum diversas peccatorum species: nam & virtutes, quibus peccata opponuntur, secundum hanc differentiam specie distinguuntur. Manifestum est enim ex dictis (quest. lxxi. art. 1. 2. & 3.) quod virtutibus theologicis homo ordinatur ad Deum, temperantia vero, & fortitudine ad seipsum, iustitia autem ad proximum.

Ad primum ergo dicendum, quod peccare in Deum, secundum quod ordo qui est ad Deum, includit omnem humanum ordinem, commune est omni peccato; sed quantum ad id quod ordo Dei excedit alios duos ordines, sic peccatum in Deum est speciale genus peccati.

Ad secundum dicendum, quod quando aliqua quorum unum includit alterum ab invicem distinguuntur, intelligitur fieri distinctio, non secundum illud quod unum continetur in altero, sed secundum quod unum excedit alterum: sicut patet in divisione numerorum, & figurarum: non enim triangulus dividitur contra quadratum, secundum quod continetur in eo, sed secundum quod excedit ab eo: & similiter est dicendum de ternario, & quaternario.

Ad tertium dicendum, quod Deus, & proximus, quamvis sint exteriora respectu

ip-

ipsum peccantis, non tamen sunt extranea respectu actus peccati; sed comparantur ad ipsum sicut propria objecta ipsius.

ARTICULUS V. 382

Utrum divisio peccatorum que est secundum reatum, diversificet speciem.

Iust. quest. lxxxviii. art. 1. & 2. & I. dist. xvii. quest. 11. art. 5. cor. & II. dist. xlii. quest. 1. art. 3. & IV. dist. xvi. quest. 111. art. 2. quest. 4. ad 5. & III. com. cap. cxxxix. fin. & clxvii.

AD quintum sic proceditur. Videtur quod divisio peccatorum quæ est secundum reatum, diversificet speciem; puta cum dividitur secundum veniale, & mortale. Ea enim quæ in infinitum differunt non possunt esse unius speciei, nec etiam unius generis. Sed veniale, & mortale peccatum differunt in infinitum: veniale enim debetur poena aeterna temporalis, mortali poena aeterna: mensura autem poenæ respondet quantitati culpæ, secundum illud Deuteron. xxv. 2. Pro mensura delicti erit & plagarum modus. Ergo veniale, & mortale non sunt unius generis, (a) nec dicendum, quod sint unius speciei.

2. Præterea. Quaedam peccata sunt mortalia ex genere, sicut homicidium, & adulterium; quedam vero ex suo genere sunt peccata venialia, sicut verbum otiosum, & risus superfluus. Ergo peccatum veniale, & mortale specie differunt.

3. Præterea. Sicut se habet actus virtuosus ad primum, ita se habet peccatum ad poenam. Sed primum est finis virtuosus actus. Ergo & poena est finis peccati. Sed peccata distinguuntur specie secundum fines, ut dicitur est (art. 1. huius quest. ad 1.) Ergo etiam distinguuntur specie secundum reatum poenæ.

Sed contra. Ea quæ constituunt speciem, sunt priora, sicut differentie specificæ. Sed poena sequitur culpam, sicut effectus ejus. Ergo peccata non differunt specie secundum reatum poenæ.

Respondetur dicendum, quod eorum quæ specie differunt, duplex differentia invenitur. Una quidem quæ constituit diversitatem specierum: & talis differentia nunquam invenitur nisi in speciebus diversis, sicut rationale, & irrationale; animatum, & inanimatum. Alia autem differentia est consequens diversitatem speciei: & talis differentia est in aliquibus con-

(a) Ita cum cod. Alcan. aliisque Nicolajus, & edit. Patav. Edit. Rom. nec dum quod sint unius speciei. Theologi legendum momenti nedum unius speciei. (b) Ita cum cod. Alcan. aliisque editis passim, Garcia cum cod. Tarrac. quæ sunt eadem specie.

sequatur diversitatem speciei, in aliis tamen potest inveniri (b) in eadem specie; sicut album, & nigrum consequuntur diversitatem speciei corvi, & cyeni; tamen invenitur huiusmodi differentia in eadem hominis specie.

Dicendum est ergo, quod differentia venialis, & mortalis peccati, vel quacumque alia differentia quæ sumitur penes reatum: non potest esse differentia constituens diversitatem speciei. Numquam enim id quod est per accidens, constituit speciem. Id autem quod est præter intentionem agentis, est per accidens, ut patet in II. Physic. (tex. 50.) Manifestum est autem quod poena est præter intentionem peccantis: unde per accidens se habet ad peccatum ex parte ipsius peccantis.

Ordinatur tamen ad peccatum ab exteriori scilicet ex iustitia iudicantis, qui secundum diversas condiciones peccatorum diversas penas infligit. Unde differentia, quæ est ex reatu poenæ, potest consequi diversam speciem peccatorum; non autem constituit diversitatem speciei.

Differentia autem peccati venialis, & mortalis consequitur diversitatem inordinationis, quæ complet rationem peccati. Duplex enim est inordinatio: una per subtractionem principii ordinis; alia, qua etiam salvato principio ordinis, fit inordinatio circa ea quæ sunt post principium: sicut in corpore animalis quandoque quidem inordinatio complexionis procedit usque ad destructionem principii vitalis; & hæc est mors: quandoque vero, salvato principio vite, fit deordinatio quædam in humoribus, & tunc est ægritudo. Principium autem totius ordinis in moralibus est finis ultimus, qui ita se habet in operativis, sicut principium indemonstrabile in speculativis, ut dicitur in VII. Ethic. (cap. viii. circ. med.) Unde quando anima deordinatur per peccatum usque ad averfionem ab ultimo fine, scilicet Deo, cui unitur per caritatem, tunc est peccatum mortale; quando vero fit deordinatio citra averfionem à Deo, tunc est peccatum veniale. Sicut enim in corporibus deordinatio mortis, quæ est per remotionem principii vite, est irreparabilis secundum naturam; inordinatio autem ægritudinis reparari potest propter hoc quod salvatur principium vite: similiter est in his quæ pertinent ad animam. Nam in speculativis, qui errat circa principia, imperiosabilis est; qui autem errat salvatis principis, per ipsa principia revocari potest. Et similiter in operativis, qui peccando averfitur ab ultimo fine, quantum est ex natura peccati, habet lapsum irreparabilem: & ideo

ideo dicitur peccare mortaliter, eternaliter puniendus. Qui vero peccat citra aversionem à Deo, ex ipsa ratione peccati reparabiliter deordinatur, quia salvatur principium: & ideo dicitur peccare venialiter, quia scilicet non ita peccat, ut mereatur interminabilem poenam.

Ad primum ergo dicendum, quod peccatum mortale, & veniale differunt in infinitum ex parte aversionis, non autem ex parte conversionis, per quam respicit objectum, unde peccatum speciem habet: unde nihil prohibet in eadem specie inveniri aliquod peccatum mortale, & veniale; sicut primus motus in genere adulterii est peccatum veniale; & verbum otiosum, quod plerumque est veniale, potest etiam esse mortale.

Ad secundum dicendum, quod ex hoc quod invenitur aliquod peccatum mortale ex genere, & aliquod peccatum veniale ex genere, sequitur quod talis differentia consequatur diversitatem peccatorum secundum speciem, non autem quod causet eam. Talis autem differentia potest inveniri etiam in his que sunt ejusdem speciei, ut in dictum est (in corp. art.).

Ad tertium dicendum, quod præmium est de intentione merentis, vel virtuosè agentis; sed poena non est de intentione peccantis, sed magis est contra voluntatem ipsius. Unde non est similis ratio.

ARTICULUS VI. 383

Utrum peccatum commissionis, & omissionis differant specie.

II. dist. XLII. quest. 11. art. 2.

Ad sextum sic proceditur. Videtur quod peccatum commissionis, & omissionis specie differant. *Delictum enim contra peccatum dividitur Eph. 11. 1. ubi dicitur: Cum essetis mortui delictis, & peccatis vestris: & exponit ibi Glossa (interlin.)*, *Delictis, id est dimittis, tendo que jubentur, & peccatis, scilicet, agendo prohibita.* Ex quo patet quod per delictum intelligitur peccatum omissionis; per peccatum, peccatum commissionis. Differunt igitur specie, cum ex opposito dividantur tanquam diversæ species.

2. Præterea. Peccato per se convenit quod fit contra legem Dei: ponitur enim in ejus definitione, ut ex supradictis patet (quest. LXXI. art. 6.) Sed in lege Dei alia sunt præcepta affirmativa contra que est peccatum omissionis; & alia præcepta negativa, contra que est peccatum commissionis. Ergo peccatum omissionis, & peccatum commissionis differunt specie.

(a) *Al. deest etiam.*

3. Præterea. Omissio, & commissio differunt, sicut affirmatio, & negatio. Sed affirmatio, & negatio non possunt esse unius speciei: quia negatio non habet speciem: *non enim non sunt species, neque differentie, ut Philosophus dicit (Lib. IV. Physic. tex. 67.)* Ergo omissio, & commissio non possunt esse unius speciei.

Sed contra. In eadem specie peccati invenitur omissio, & commissio. Avarus enim & aliena rapit, quod est peccatum commissionis; & sua non dat quibus dare debet, quod est peccatum omissionis. Ergo omissio, & commissio non differunt specie.

Respondeo dicendum, quod in peccatis invenitur duplex differentia, una materialis, & alia formalis. Materialis quidem attenditur secundum naturalem speciem actuum peccatis, formalis autem secundum ordinem ad unum finem proprium, quod (a) etiam est objectum proprium. Unde inveniuntur aliqui actus materialiter specie differentes, qui tamen formaliter sunt in eadem specie peccati, quia ad idem ordinantur; sicut ad eandem speciem homicidii pertinet jugulatio, lapidatio, & perforatio, quamvis actus sint specie differentes secundum speciem naturæ.

Sic ergo si loquamur de specie peccati omissionis, & commissionis materialiter, differunt specie; large tamen loquendo de specie, secundum quod negatio, vel privatio speciem habere potest.

Si autem loquamur de specie peccati omissionis, & commissionis formaliter, sic non differunt specie: quia ad idem ordinantur, & ex eodem motivo procedunt. Avarus enim ad congregandum pecuniam, & rapit, & non dat ea que dare debet: & similiter gulosus ad satisfaciendum gulae & superflua comedit, & jejunia debita prætermittit: & idem est videre in ceteris. Semper enim in rebus negatio fundatur super aliqua affirmatione, quæ est quodammodo causa ejus. Unde etiam in rebus naturalibus ejusdem rationis est quod ignis calefaciat, & quod non infrigidet.

Ad primum ergo dicendum, quod illa divisio quæ est per commissionem, & omissionem, non est secundum diversas species formales, sed materiales tantum, ut dictum est (in corp. art.).

Ad secundum dicendum, quod necesse fuit in lege Dei proponi diversa præcepta affirmativa, & negativa, ut gradatim homines introducerentur ad virtutem, prius quidem abstinendo à malo, ad quod inducitur per præcepta negativa, & postmodum faciendum bonum, ad quod inducimur per præcepta affirmativa. Et sic præcepta affirmativa, & negativa non pertinent ad diversas

vir-

virtutes, sed ad diversos gradus virtutis; & per consequens non oportet quod contrarietur diversis peccatis secundum speciem. Peccatum etiam non habet speciem ex parte aversionis, quia secundum hoc est negatio, vel privatio; sed ex parte conversionis, secundum quod est actus quidam. Unde secundum diversa præcepta legis non diversificantur peccata secundum speciem.

Ad tertium dicendum, quod objectio illa procedit de materiali diversitate speciei. Sciendum est tamen, quod negatio, etsi proprie non fit in specie, constituitur tamen in specie per reductionem ad aliquam affirmationem quam sequitur.

ARTICULUS VII. 384

Utrum convenienter dividatur peccatum in peccatum cordis, oris, & operis.

Inf. quest. cx. art. 5. & 6. corp. & 2. 2. præf. & II. dist. XLII. quest. 11. art. 2. quest. 1.

Ad septimum sic proceditur. Videtur quod inconvenienter dividatur peccatum in peccatum cordis, oris, & operis. Augustinus enim in XII. de Trinitate (cap. XI.) ponit tres gradus peccati: quorum primus est, cum carnalis sensus illecebrans quandam ingerit, quod est peccatum cogitationis; secundus gradus est, quando sola cogitationis delectatione aliquis contentus est; tertius gradus est, quando faciendum decernitur per consensum. Sed tria hæc pertinent ad peccatum cordis. Ergo inconvenienter peccatum cordis ponitur quasi unum genus peccati.

2. Præterea. Gregorius in IV. Moral. (cap. xxv. à princ.) ponit quatuor gradus peccati: quorum primus est culpa latens in corde: secundus cum exteriori publicatione: tertius est, cum consuetudine corroboratur: quartus est cum usque ad presumptionem divini misericordiam, vel ad desperationem homo procedat: ubi ne u. distinguitur peccatum operis à peccato oris; & adduntur duo alii peccatorum gradus. Ergo inconvenienter fuit prima divisio.

3. Præterea. Non potest esse peccatum in ore, vel in opere, nisi sit prius in corde. Ergo ista peccata specie non differunt. Non ergo debent contra se invicem dividi.

Sed contra est quod Hieronymus dicit super Ezech. (in illud cap. XLII.) *Cum compleverit expiationem: Tria sunt generalia delicta, quibus hominum subjacet genus: aut enim cogitatione, aut sermone, aut opere peccamus.*

Respondeo dicendum, quod aliqua inveniuntur differere specie dupliciter. Uno modo est eo quod utrumque habet speciem completam, sicut equus, & bos differunt specie. Alio modo prout secundum diversos gradus

3. Thom. Op. T. III. II.

in aliqua generatione, vel motu accipiuntur diversæ species; sicut edificatio est completa generatio domus; collocatio autem fundamenti, & erectio parietis sunt species incompleta, ut patet per Philosophum in X. Ethic. (cap. 14.) & idem etiam potest dici in generationibus animalium.

Sic igitur peccatum dividitur per hæc tria, scilicet peccatum oris, cordis, & operis, non sicut per diversas species completas: nam consummatio peccati est in opere, unde peccatum operis habet speciem completam; sed prima inchoatio ejus est quasi fundatio in corde; secundus autem gradus ejus est in ore, secundum quod homo prorumpit facile ad manifestandum conceptum cordis; tertius autem gradus jam est in consummatione operis. Et sic hæc tria differunt secundum diversos gradus peccati. Patet tamen quod hæc tria pertinent ad unam perfectam peccati speciem, cum ab eodem motivo procedant. Iracundus enim ex hoc quod appetit vindictam, primo quidem percuratur in corde; secundo in verba contumeliosa prorumpit; tertio vero procedit usque ad facta injuriosa: & idem patet in luxuria, & in quolibet alio peccato.

Ad primum ergo dicendum, quod omne peccatum cordis convenit in ratione occultitatis: & secundum hoc ponitur unus gradus, qui tamen per tres gradus distinguitur, scilicet cogitationis, delectationis, & consensus.

Ad secundum dicendum, quod peccatum oris, & operis conveniunt in manifestatione: & propter hoc ea Gregorius (loc. cit. in arg.) sub uno computat; Hieronymus autem (loc. cit. in arg. *Sed ern.*) distinguit ea: quia in peccato oris est manifestatio tantum, & principaliter intenta; in peccato vero operis est principaliter expeditio interioris conceptus cordis, sed manifestatio est ex consequenti: consuetudo vero, & desperatio sunt gradus consequentes post speciem perfectam peccati, sicut adolescentia, & juvenus post perfectam hominis generationem.

Ad tertium dicendum, quod peccatum cordis, & oris non distinguuntur à peccato operis, quando simul cum eo conjunguntur, sed prout quodlibet horum per se invenitur; sicut etiam pars motus non distinguitur à toto motu, quando motus est continuus, sed solum quando motus sistit in medio.

3. Thom. Op. T. III. II.

ARTICULUS VIII. 385

Utrum superabundantia, & defectus diversificent species peccatorum.

Mal. quæst. 11. art. 6. corp. & quæst. XIV. art. 3.

AD octavam sic proceditur. Videtur quod superabundantia, & defectus non diversificent species peccatorum. Superabundantia enim, & defectus differunt secundum magis, & minus. Sed magis & minus non diversificantur secundum magis, & minus. Ergo superabundantia, & defectus non diversificantur secundum magis, & minus.

2. Præterea. Sicut peccatum in agilibus est ex hoc quod receditur à rectitudine rationis; ita falsitas in speculativis est ex hoc quod receditur à veritate rei. Sed non diversificantur species falsitatis ex hoc quod aliquis dicit plus, vel minus esse quam sit in re. Ergo etiam non diversificantur species peccati ex hoc quod recedit à rectitudine rationis in plus, vel minus.

3. Præterea. Ex duabus speciebus non constituitur una species, ut Porphyrius dicit (in *Isagog. cap. ult. & Aristot. I. Metaph. text. 37.*) Sed superabundantia, & defectus uniuersum in uno peccato: sunt enim simul quidam illiberales, & prodigi quorum duorum illiberalitas est peccatum secundum defectum, prodigalitas autem secundum superabundantiam. Ergo superabundantia, & defectus non diversificantur secundum species peccatorum.

Sed contra. *Contraria differunt secundum speciem: nam contrarietas est differentia secundum formam, ut dicitur in X. Metaph. (text. 13. & 14.)* Sed vitia quæ differunt secundum superabundantiam, & defectum, sunt contraria, sicut illiberalitas prodigalitati. Ergo differunt secundum speciem.

Respondeo dicendum, quod cum in peccato sunt duo, scilicet ipse actus, & inordinatio ejus, prout receditur ab ordine rationis, & legis divinæ, species peccati attenditur non ex parte inordinationis, quæ est præter intentionem peccantis, ut supra dictum est (art. 1. hujus quæst.) sed magis ex parte ipsius actus, secundum quod terminatur ad objectum, in quod fertur intentio peccantis. Et ideo ubicumque occurrit diversum motum inclinans intentionem ad peccandum, ibi est diversa species peccati. Manifestum est autem quod non est idem motum ad peccandum in peccatis quæ sunt secundum superabundantiam, & in peccatis quæ sunt secundum defectum; quinimo sunt contraria motiva: sicut motum in peccato intemperantiæ est amor delectationum cor-

(2) In codd. *Tarrac. & Alcan. desst non.*

poralium; motum autem in peccato insensibilitatis est odium earum.

Unde hujusmodi peccata non solum differunt specie, sed etiam sunt sibi invicem contraria.

Ad primum ergo dicendum, quod magis & minus, etsi non sint causa diversificationis speciei: consequuntur tamen quandoque species diferentes, prout proveniunt ex diversis formis, sicut si dicatur, quod ignis est levior aere. Unde Philosophus dicit in VIII. Ethic. (cap. 1. in fin.) quod qui posuerunt non esse diversas species amicitiarum propter hoc quod dicuntur secundum magis, & minus, non sufficienter crediderunt signo. Et hoc modo supercedere rationem, & deficere ab ea, pertinet ad diversa peccata secundum speciem, in quantum consequuntur diversa motiva.

Ad secundum dicendum, quod intentio peccantis non est ut recedat à ratione: & ideo non efficitur ejusdem rationis peccatum superabundantiæ, & defectus propter recessum ab eadem rationis rectitudine. Sed quandoque ille qui dicit falsum, intendit veritatem occultare: unde quantum ad hoc non refert utrum dicat plus, vel minus. Si tamen recedere à veritate (a) non sit præter intentionem, tunc manifestum est quod ex diversis causis aliquis movetur ad dicendum plus, vel minus: & secundum hoc diversa est ratio falsitatis; sicut patet de iudatore, qui superexcedit dicendo falsum, quærens gloriam, & de deceptore, qui diminuit evadens debiti solutionem: unde & quedam falsæ opinioniones sunt sibi invicem contrariæ.

Ad tertium dicendum, quod prodigus, & liberalis potest esse aliquis secundum diversa, ut scilicet sit aliquis illiberalis in accipiendo quæ non debet, & prodigus in dando quæ non debet. Nihil autem prohibet, contraria inesse eidem secundum diversa.

ARTICULUS IX. 386

Utrum peccata diversificentur specie secundum diversas circumstantias.

2. 2. quæst. LIII. art. 2. ad 3. & quæst. XCII. art. 2. corp. & quæst. CXLVIII. art. 4. ad 1. 2. & 3. & III. dist. XXXVI. art. 5. & Mal. quæst. 11. art. 6. & quæst. IV. art. 3.

AD nonum sic proceditur. Videtur quod vitia, & peccata diversificentur specie secundum diversas circumstantias. Quia, ut dicit Dionysius IV. cap. de div. Nom. (par. 4. lect. 22.) malum contingit ex singularibus defectibus. Singulares autem defectus sunt corruptiones singularium circumstantiarum. Ergo

ex singulis circumstantiis corruptis singula species peccatorum consequuntur.

2. Præterea. Peccata sunt quidam actus humani. Sed actus humani interdum accipiuntur specie à circumstantiis, ut supra habitum est (quæst. XVII. art. 10.) Ergo peccata differunt specie, secundum quod diversa circumstantiæ corumpuntur.

3. Præterea. Diversæ species gula assignantur secundum particulas quæ in hoc versiculo continentur, *Præprope, laute, nimis, ardentem, studiosè.* Hæc autem pertinent ad diversas circumstantias: nam *præprope* est, antequam oportet; *nimis*, plus quam oportet; & idem patet in aliis. Ergo species peccati diversificantur secundum diversas circumstantias.

Sed contra est quod Philosophus dicit in III. Ethic. (cap. VII. in princ.) & in IV. (cap. 1.) quod singula vitia peccant agendo plusquam oportet, & quando non oportet; & similiter secundum omnes alias circumstantias. Non ergo secundum hoc diversificantur peccatorum species.

Respondeo dicendum, quod, sicut dictum est (art. præc.) ubi occurrit aliud motum ad peccandum, ibi est alia peccati species: quia motum ad peccandum est finis, & objectum. Contingit autem quandoque quod in corruptionibus diversarum circumstantiarum est idem motum; sicut illiberalis ab eodem motivo habet quod accipiat quando non oportet, & ubi non oportet, & plus quam oportet; & similiter de aliis circumstantiis: hoc enim facit propter inordinatum appetitum pecuniæ congregandæ. Et in talibus diversarum circumstantiarum corruptiones non diversificantur species peccatorum, sed pertinent ad unam & eandem peccati speciem.

Quandoque vero contingit quod corruptiones diversarum circumstantiarum proveniunt à diversis motivis: puta quod aliquis præprope commedit, potest provenire ex hoc quod homo non potest ferre dilationem cibi propter facilem consumptionem humiditatis; quod vero appetat immoderatum cibum, potest contingere propter virtutem naturæ potentem ad convertendum multum cibum; quod autem aliquis appetat cibos deliciosos, in quod contingit propter appetitum delectationis, quæ est in cibo. Unde in talibus diversarum circumstantiarum corruptiones inducunt diversas peccati species.

Ad primum ergo dicendum, quod malum, in quantum hujusmodi privatio est: & ideo diversificatur specie secundum ea quæ privantur, sicut & ceteræ privationes. Sed peccatum non sortitur speciem ex parte privationis, vel averfionis, ut supra dictum est

S. T. Op. Tom. II.

(art. 1. hujus quæst.) sed ex conversione ad objectum actus.

Ad secundum dicendum, quod circumstantia numquam transfertur actum in aliam speciem, nisi quando est aliud motum.

Ad tertium dicendum, quod in diversis speciebus gula diversa sunt motiva, sicut dictum est (in corp. art.)

QUÆSTIO LXXIII.

De comparatione peccatorum ad invicem,

in decem articulis divisa.

DEinde considerandum est de comparatione peccatorum ad invicem: & circa hoc quaruntur decem.

Primo, utrum omnia peccata, & vitia sint connexa.

Secundo, utrum omnia sint paria.

Tertio, utrum gravitas peccatorum attendatur secundum objecta.

Quarto, utrum secundum dignitatem virtutum quibus peccata opponuntur.

Quinto, utrum peccata carnalia sint graviora quam spiritualia.

Sexto, utrum secundum causas peccatorum attendatur gravitas peccatorum.

Septimo, utrum secundum circumstantias.

Octavo, utrum secundum quantitatem nocentium.

Nono, utrum secundum conditionem personæ in quam peccatur.

Decimo, utrum propter magnitudinem personæ peccantis aggravetur peccatum.

ARTICULUS I. 387

Utrum omnia peccata sint connexa.

III. P. quæst. LXXXVI. art. 3. & III. dist. XXXVI. art. 5. & dist. XV. quæst. 1. art. 3. quæst. 1. corp. & dist. XVI. quæst. 11. art. 1. quæst. 2. corp. & dist. XVII. quæst. 11. art. 5. quæst. 3. ad 1.

AD primum sic proceditur. Videtur quod omnia peccata sint connexa. Dicitur enim Jacobi 11. 16. *Quicumque totam legem servaverit, offendat autem in uno, factus est omnium reus.* Sed idem est esse reum omnium mandatorum legis, quod habere omnia peccata: quia sicut Ambrosius dicit (Lib. de parad. cap. VII. ante med.) *peccatum est transgressio legis divinæ, & castigium inobediencia mandatorum.* Ergo quicumque peccat in uno peccato, subjicitur omnibus peccatis.

2. Præterea. Quodlibet peccatum excludit virtutem sibi oppositam. Sed qui caret una virtute, caret omnibus, ut patet ex supradictis (quæst. LXV. art. 1.) Ergo qui peccat in uno peccato, privatur omnibus virtutibus,

T 1

Sed